

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 273/2004 w sprawie prekursorów narkotykowych

COM(2012) 548 final – 2012/0261 (COD)

(2013/C 76/10)

Sprawozdawca: **David SEARS**

Rada, w dniu 15 października 2012 r., oraz Parlament, w dniu 22 października 2012 r., postanowiły, zgodnie z art. 114 TFUE, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 273/2004 w sprawie prekursorów narkotykowych

COM(2012) 548 final – 2012/0261 (COD).

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 8 stycznia 2013 r.

Na 486. sesji plenarnej w dniach 16–17 stycznia 2013 r. (posiedzenie z 16 stycznia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 130 do 1 – 7 osób wstrzymało się od głosu – przyjęła następującą opinię:

1. Streszczenie i zalecenia

1.1 Wniosek opracowano w celu usunięcia konkretnych niedociągnięć stwierdzonych w istniejącym prawodawstwie UE w zakresie monitorowania i kontroli handlu między przedsiębiorstwami w UE bezwodnikiem octowym, substancją chemiczną o wielu legalnych i istotnych zastosowaniach, lecz wykorzystywaną również jako prekursor do nielegalnej produkcji heroiny z morfiny, głównie w Afganistanie. EKES dostrzega potrzebę wprowadzenia nowego rozporządzenia i zdecydowanie popiera wniosek.

1.2 EKES popiera również propozycję stworzenia europejskiej bazy danych zatwierdzonych podmiotów gospodarczych i użytkowników końcowych oraz usprawnienia zbierania od państw członkowskich sprawozdań dotyczących przypadków konfiskaty i zatrzymywania nielegalnej wysyłki wszystkich sklasyfikowanych i niesklasyfikowanych prekursorów narkotykowych.

1.3 Rozszerzenie zakresu istniejącego w obecnym prawodawstwie wymogu rejestracji na „użytkowników”, w przeciwieństwie do „podmiotów gospodarczych” wymaga pewnych nowych lub zmienionych definicji. Odnotowano w związku z tym pomniejsze problemy i przedstawiono zalecenia. Użytkownicy końcowi muszą być w pełni poinformowani o celu i korzyściach rejestracji. Należy przyznać właściwym organom takie samo prawo dostępu na teren zakładu użytkowników końcowych z jakiego korzystają obecnie podmioty gospodarcze.

1.4 EKES uznaje, że nowe propozycje odniosą skutek jedynie wówczas, gdy zostaną odpowiednio nagłośnione i nie będą wiązać się z niepotrzebnymi dodatkowymi obciążeniami finansowymi dla wszystkich zaangażowanych podmiotów. Zdecydo-

wanie popiera zatem propozycję zwolnienia mikroprzedsiębiorstw z opłat rejestracyjnych.

1.5 Wreszcie EKES zauważa, że zainteresowane strony w Europie w pełni przestrzegają wymogów konwencji ONZ z 1988 r., w szczególności art. 12, w zakresie współpracy w celu osiągnięcia pożądanego celu. Doprowadziło to do sukcesów we współpracy z innymi podmiotami w UE i poza nią w zakresie zwalczania przestępczości, ochrony zdrowia obywateli, umożliwienia dalszego legalnego handlu oraz dbania o reputację zainteresowanych organizacji i przedsiębiorstw. Dalsze procesy, wzrost poziomu wzajemnego szacunku i zaufania oraz styl i treść informacji dla zainteresowanych stron – to wszystko zasługuje na uznanie za wzór działań regulacyjnych i przestrzegania zasad na poziomie UE i na innych szczeblach. Należy mieć nadzieję, że planowane propozycje dotyczące kontroli substancji psychotropowych i syntetycznych „dopalaczy” w ramach zdecydowanej, odpowiednio ukierunkowanej i opartej na dowodach polityki w zakresie zdrowia publicznego na poziomie unijnym i krajowym, zwłaszcza w dziedzinie profilaktyki, będą zgodne z tą tendencją. EKES pragnie przyczynić się w odpowiednim czasie do opracowania tych propozycji.

2. Wstęp

2.1 Prekursory narkotykowe to substancje będące przedmiotem produkcji, handlu i zastosowania na całym świecie w bardzo wielu legalnych i istotnych procesach. Mogą one jednak zostać wykorzystane do nielegalnej produkcji narkotyków, na przykład kokainy, heroiny, ecstasy lub metamfetaminy. Od dawna za niezwykle istotne zadanie uznaje się wysiłki na rzecz kontroli handlu tymi substancjami, niezbędnymi ze względu na ich właściwości fizyczne m.in. jako rozpuszczalniki służące uzyskaniu składników aktywnych pochodzenia roślinnego lub jako czynniki chemiczne służące zmianie charakteru i efektów produkowanych z nich leków.

2.2 Międzynarodowe ramy działania zapewnią pochodząca z 1988 r. Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi. W art. 12 podkreśla się, że współpraca między organami regulacyjnymi a przedsiębiorstwami ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia pożądaných rezultatów.

2.3 Na szczeblu Unii Europejskiej (UE) ograniczenie nielegalnego wykorzystania prekursorów narkotykowych to ważny cel zarówno strategii antynarkotykowej UE (2005–2012), jak i planu działań UE w zakresie narkotyków (2009–2012). Ramy prawne w zakresie handlu wewnętrznego zapewnia obecnie rozporządzenie (WE) nr 273/2004, którym administruje DG ENTR (Dyrekcja Generalna ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu), a w zakresie handlu zagranicznego – rozporządzenie Rady (WE) nr 111/2005, którym administruje DG TAXUD (Podatki i Unia Celną). W rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1277/2005, zmienionym rozporządzeniami (WE) nr 297/2009 i (UE) nr 225/2011, znalazły się szczegółowe przepisy wykonawcze dla właściwych organów i podmiotów gospodarczych.

2.4 Na mocy tych rozporządzeń państwa członkowskie zbierają i przedstawiają informacje dotyczące ilości niektórych sklasyfikowanych (tzn. konkretnie monitorowanych i kontrolowanych) i niesklasyfikowanych (monitorowanych dobrowolnie) substancji, których wysyłkę zatrzymano (przed rozpoczęciem dostawy) lub które skonfiskowano (w trakcie dostawy lub po jej zakończeniu). Te ilości można porównać z całkowitymi ilościami takich substancji, których wysyłkę zatrzymano lub które skonfiskowano w skali ogólnoswiatowej. Wszelkie nieoczekiwane wzrosty raportowanych wolumenów lub zmiany częstotliwości i rozkładu przypadków zatrzymania wysyłki i konfiskaty mogą wynikać z usprawnienia monitorowania, lecz również mogą wskazywać na zwiększone ukierunkowanie na konkretny rynek w celach sprzecznych z prawem, być może ze względu na domniemane lub faktyczne niedociągnięcia w kontroli na szczeblu lokalnym.

2.5 Skonsolidowane dane za 2008 r. wskazują w porównaniu z 2007 r. na siedmiokrotny wzrost ilości raportowanej w odniesieniu do jednego konkretnego prekursora – bezwodnika octowego, stosowanego do przekształcenia morfiny (pozyskiwanej z opium) w heroinę. W UE skonfiskowano 241 ton tej substancji, które stanowiły ponad 75% całkowitego wolumenu wysyłek skonfiskowanych w skali ogólnoswiatowej. Spowodowało to wielokrotną krytykę ze strony Międzynarodowego Organu Kontroli Środków Odurzających ONZ-u. W sprawozdaniu Komisji COM(2009) 709 w sprawie oceny i funkcjonowania właściwego prawodawstwa stwierdzono, że chociaż ogólnie wyniki były zadowalające, to faktycznie występowały pewne niedociągnięcia, a także przedstawiono pewne zalecenia dotyczące zwłaszcza monitorowania i kontroli handlu w UE bezwodnikiem octowym.

2.6 W ramach tego procesu Komisja i wszystkie pozostałe zainteresowane strony uznały, że bezwodnik octowy odgrywa

zasadniczą rolę jako czynnik alkilujący w procesie syntezy wielu materiałów powlekanych, powłok, plastików, produktów farmaceutycznych (na przykład aspiryny) i innych produktów konsumpcyjnych. Zakłada się, że większą część łącznej produkcji ogólnoswiatowej (obecnie około 1 mln ton rocznie) producenci wykorzystują na miejscu; mniej niż jedną trzecią całości sprzedaje się zewnętrznym użytkownikom końcowym. Szacuje się, że wolumen wymagany do zastosowań nielegalnych, głównie w Afganistanie, wynosi od 380 do 570 ton rocznie. To z kolei pozwala na wytworzenie około 380 ton afgańskiej heroiny, z której 70 ton dostarcza się użytkownikom narkotyków w Europie. Przy podawanej średniej cenie ulicznej w Europie wynoszącej 40 euro za gram przekłada się to na roczny nielegalny handel o wartości około 3 miliardów euro. W porównaniu z tym rynkowa wartość niezbędnego bezwodnika octowego jest znikoma – podobnie jak w porównaniu z wartością legalnej sprzedaży czy z kosztami utraconej reputacji osobistej lub firmowej z powodu takiego wykorzystania do celów sprzecznych z prawem. Wdrażany przez przemysł chemiczny ogólnoswiatowy program odpowiedzialnego postępowania pomaga dopilnować, by legalne podmioty gospodarcze wchodzące po raz pierwszy na rynek zrozumiały te zagadnienia.

2.7 Uznaje się również, że nawet jeżeli uda się zapobiec wszystkim podejmowanym próbom nielegalnego wykorzystania w Europie, do takiego wykorzystania dojdzie w innych regionach świata. Pokusy finansowe dla producentów narkotyków, jak podano w powyższym przykładzie, są po prostu zbyt wielkie. Środki kontroli są jednak w pełni uzasadnione i stanowią wzór do naśladowania przez innych. Jeżeli uznaje się je za opłacalne, mają pełne poparcie zainteresowanych sektorów przemysłu, by prowadzony przez nich legalny handel w UE mógł być kontynuowany.

2.8 Uwzględniając tę sytuację, Komisja wzięła pod uwagę szereg alternatywnych rozwiązań, wskazanych w ocenie skutków, i skonsultowała się z organami reprezentującymi zainteresowane sektory – w szczególności CEFIC reprezentujący producentów („podmioty gospodarcze”) i niektórych dużych użytkowników końcowych oraz FECC reprezentujący dystrybutorów i mniejszych użytkowników końcowych – oraz z przedstawicielami państw członkowskich, które będą zobowiązane do wdrożenia propozycji. Powszechnie zgodzono się, że obecna propozycja jest najlepszą opcją.

3. Streszczenie wniosku Komisji

3.1 Za pomocą wniosku Komisji rozszerza się zakres wymogów rejestracji obowiązujących wobec podmiotów wytwarzających bezwodnik octowy, jego dystrybutorów oraz prowadzących handel nim na jego przemysłowych użytkowników końcowych, tzn. przedsiębiorstwa kupujące bezwodnik octowy na własny użytek lub do własnych procesów w UE.

3.2 Celem tego działania ma być dalsze ograniczenie faktycznego lub zamierzonego nielegalnego wykorzystania bezwodnika octowego w UE, stanowiące próbę zmniejszenia nielegalnego zastosowania poza UE, a także stworzenie większej pewności prawa dla przedsiębiorstw prowadzących legalną działalność w UE.

3.3 Z tego względu istniejącą kategorię 2 substancji sklasyfikowanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 273/2004 dzieli się na dwie części, z których podkategoria 2A jest zarezerwowana dla bezwodnika octowego, zaś podkategoria 2B dla czterech innych substancji chemicznych będących przedmiotem handlu, których przedmiotowa zmiana nie dotyczy. Bez zmian pozostają definicja kategorii 1, obejmująca substancje chemiczne specjalnego zastosowania w niewielkich ilościach, podlegające jeszcze ostrzejszej kontroli jako najwrażliwsze „kluczowe” prekursorzy narkotykowe, oraz definicja kategorii 3, obejmująca chemikalia luzem o wielu zastosowaniach.

3.4 Celem wniosku jest również stworzenie europejskiej bazy danych o prekursorach narkotykowych, aby zapewnić wydajniejsze zbieranie danych o przypadkach konfiskaty i zatrzymania wysyłki oraz utrzymać listę licencjonowanych lub zarejestrowanych podmiotów gospodarczych i użytkowników w UE, którzy legalnie wytwarzają prekursorzy narkotykowe, prowadzą handel nimi lub ich używają.

3.5 We wniosku doprecyzowuje się również niektóre obowiązujące definicje, wprowadza wyjątki w zakresie opłat rejestracyjnych dla mikroprzedsiębiorstw, zmienia istniejące przepisy dotyczące procedury komitetowej zgodnie z nowymi postanowieniami Traktatu z Lizbony i znosi potrzebę formalnego procesu przyjmowania wytycznych. We wniosku wyjaśnia się również uprawnienia państw członkowskich w zakresie przyjmowania dodatkowych środków w celu uzyskiwania informacji oraz, w razie potrzeby, wejścia na teren zakładu podmiotu gospodarczego, w związku z wszelkimi podejrzanymi zamówieniami na substancje niesklasyfikowane.

3.6 Podstawą prawną wniosku jest art. 114 (Traktatu o funkcjonowaniu UE); wniosek spełnia także – przynajmniej w obecnej formie – wymogi UE w odniesieniu zarówno do zasady pomocniczości, jak i zasady proporcjonalności.

3.7 Rozporządzenie miałoby wejść w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, byłoby wiążące w całości i bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Rozporządzenie przewiduje okres przejściowy trwający maksymalnie 18 miesięcy, by właściwe organy mogły opracować wymagane procedury i by niektórzy użytkownicy końcowi mogli zarejestrować się po raz pierwszy. Zaostrzono procesy rejestracji w odniesieniu do wszystkich użytkowników, a właściwe organy będą teraz mogły odmówić rejestracji, jeśli uznają, że dostarczona im informacja jest niezadowalająca.

3.8 Do wniosku dołączono uzasadnienie oraz dokument roboczy służb Komisji (ocenę skutków). Dostępne jest również streszczenie oceny skutków. Na odnośnych stronach internetowych DG ENTR i DG TAXUD podsumowano rozwój prawodawstwa wspólnotowego w zakresie monitorowania i kontroli prekursorów narkotykowych w UE i między UE a państwami trzecimi oraz zamieszczono odnośniki do wszystkich powiązanych dokumentów, zainteresowanych stron i organizacji.

3.9 Sprawozdania Komisji dotyczące przypadków zatrzymania wysyłki i konfiskaty prekursorów narkotykowych, opracowane na podstawie danych przekazanych przez państwa członkowskie za lata 2006–2010, stanowią uzasadnienie obecnych propozycji i znajdują się na stronach internetowych. Dalsze uzasadnienie znajduje się w pochodzącej z dnia 16 października 2012 r. prezentacji DG ENTR dla grupy roboczej ds. unii celnej w Radzie. W odrębnym dokumencie przedstawiono kopię „Wytycznych dla podmiotów gospodarczych”, opublikowanych wspólnie przez DG ENTR i DG TAXUD i przeznaczonych do dystrybucji przez właściwe organy krajowe wyłącznie zaufanym przedsiębiorstwom biorącym udział w długoterminowym legalnym handlu sklasyfikowanymi i niesklasyfikowanymi substancjami.

3.10 W innych sprawozdaniach, na przykład w opracowanym w 2011 r. przez Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających „Sprawozdaniu w sprawie prekursorów i związków chemicznych wykorzystywanych często w nielegalnej produkcji narkotyków i substancji psychotropowych” oraz w pochodzącym z 2012 r. sprawozdaniu dotyczącym międzynarodowej strategii kontroli narkotyków (w części „Kontrola produktów chemicznych”), opracowanym przez amerykański Departament Stanu, można znaleźć zewnętrzne opinie w większym stopniu uwzględniające sytuację ogólnoswiatową. Obecnie na przykład przyjmuje się, że Afganistan nie ma legalnego zapotrzebowania na bezwodnik octowy i z tego względu wszelki przywóz jest nielegalny. Informuje się, że siły koalicyjne skonfiskowały około 20 ton z o wiele większej całkowitej ilości importowanej w 2011 r. Najważniejszymi nielegalnymi źródłami są Chiny, Korea Południowa, Europa, państwa Azji Środkowej i Indie. Oczywiście działania w tym zakresie nadal trwają, a zasadnicze znaczenie ma ścisła współpraca międzynarodowa oraz wypracowane z trudem wzajemne zaufanie.

4. Uwagi ogólne

4.1 W dniu 26 lutego 2003 r. EKES przedstawił swoją opinię w sprawie dokumentu COM(2002) 494 final⁽¹⁾, w pełni popierając wnioski Komisji w zakresie proponowanych środków kontroli prekursorów narkotykowych. Zostało to należyście uwzględnione w wersji ostatecznej, opublikowanej jako rozporządzenie (WE) nr 273/2004 w lutym 2004 r.⁽²⁾

⁽¹⁾ Dz.U. C 95 z 23.4.2003, s. 6.

⁽²⁾ Dz.U. L 47 z 18.2.2004, s. 1.

4.2 EKES zdecydowanie popiera również wysiłki na rzecz ograniczenia używania narkotyków w UE i poza nią, czemu dał jednoznaczny wyraz w swojej opinii z maja 2012 r. w reakcji na komunikat Komisji pt. „Na rzecz bardziej zdecydowanej reakcji Europy na problem narkotyków”⁽³⁾. Podkreślono w niej potrzebę zachowania wyważonego podejścia zarówno do podaży, jak i do popytu. Zmniejszenie podaży, które może być tylko tymczasowe, musi być poparte zdecydowaną, odpowiednio ukierunkowaną i skuteczną polityką w zakresie zdrowia publicznego na szczeblu unijnym i krajowym, zwłaszcza w dziedzinie profilaktyki (art. 168 ust. 1 TFUE). Konieczna będzie współpraca i wymiana najlepszych sprawdzonych rozwiązań między państwami członkowskimi. Strategie muszą być oparte na danych i dowodach, a nie odwrotnie.

4.3 Z tego względu EKES zdecydowanie popiera obecny wniosek służący zaostrzeniu monitorowania i kontroli handlu bezwodnikiem octowym między przedsiębiorstwami w UE, a także wdrożeniu dodatkowych środków wspierających ogólne monitorowanie i kontrolę prekursorów narkotykowych, szczególnie dzięki stworzeniu europejskiej bazy danych zawierającej listę licencjonowanych lub zarejestrowanych podmiotów gospodarczych i użytkowników końcowych oraz przekazywane przez państwa członkowskie informacje o przypadkach zatrzymania wysyłki lub konfiskaty substancji wykorzystywanych do nielegalnych zastosowań, zwłaszcza wytwarzania narkotyków i substancji psychotropowych, zwykle poza terytorium UE. Szczególną uwagę poświęca się wykorzystywaniu niewielkich ilości bezwodnika octowego do wytwarzania heroiny.

4.4 EKES wyraża również uznanie dla Komisji i wszystkich podmiotów zaangażowanych we wdrażanie obowiązującego prawodawstwa oraz w następujący po nim proces przeglądu i konsultacji, za ścisłą i stałą współpracę z państwami członkowskimi, organami regulacyjnymi, organami ścigania, producentami, przewoźnikami i użytkownikami końcowymi, zgodnie z wymogami art. 12 konwencji ONZ z 1988 r. Jej efektem jest zestaw precyzyjnych, świadomie opracowanych, dobrze udokumentowanych i opłacalnych propozycji, które uzyskały jasne poparcie, dzięki czemu można liczyć na ich pełną realizację przez wszystkie bezpośrednio zainteresowane strony.

4.5 Ta współpraca doprowadziła już do znacznego spadku ilości prekursorów narkotykowych, których wysyłkę zatrzymywano lub które konfiskowano w UE, co, jak należy mieć nadzieję, wskazuje, że UE nie jest już uznawana za łatwy cel. Pojawiają się informacje, że szczególnie skuteczne jest dobre wolne monitorowanie substancji niesklasyfikowanych. Istotne znaczenie ma elastyczne podchodzenie do takich innowacyjnych, upartych i niezwykle opłacalnych zachowań kryminalnych. Przynajmniej w tej dziedzinie cel jest jeden, co dostrzegają wszyscy zainteresowani. Mogłoby to posłużyć za wzór dla opra-

cowania opłacalnego prawodawstwa UE w innych dziedzinach i wywrzeć większy wpływ na przedsiębiorstwa, pracowników i konsumentów.

4.6 Prawodawstwo jest skuteczne również dzięki temu, że zainteresowani producenci, dystrybutorzy i użytkownicy końcowi podlegają już różnym analogicznym środkom kontroli w odniesieniu do materiałów promieniotwórczych, czynników biologicznych, substancji chemicznych podwójnego zastosowania i wywozu wymagającego procedury zgody po uprzednim poinformowaniu itp., i mają doświadczenie w ich wdrażaniu. Wkrótce mają zostać wprowadzone nowe przepisy w zakresie prekursorów materiałów wybuchowych. Do tego jednak konieczne jest utrzymanie jednakowych ogólnych wzorców tych wymogów i ograniczenie do niezbędnego minimum wykazu substancji wymagających rejestracji lub uzyskania licencji. Z tego względu obecny wniosek prawdopodobnie będzie skuteczny, przynajmniej w ramach jego raczej wąsko określonego celu dotyczącego jeszcze większego ograniczenia wszelkiego nielegalnego wykorzystywania bezwodnika octowego z bieżącego legalnego handlu w obrębie UE. Inne, mniej precyzyjne lub bardziej obciążające rozwiązania, byłyby związane z większym ryzykiem porażki.

4.7 EKES zgadza się również z Komisją, że jej wniosek nie wpływa na warunki pracy w tym sektorze lub ogólne prawa konsumentów; jako jednostki popierają oni zmniejszenie dostępności w Europie i poza nią heroiny i powiązanych z nią produktów. Niestety, jeżeli dojdzie do takiego zmniejszenia, trudno będzie je ocenić. Wniosek ten nie jest jednak uzależniony od takiego bilansowania kosztów i korzyści i z tego względu powinien być możliwie jak najszybciej wdrożony w obecnej formie.

4.8 EKES pragnie wnieść wkład do dalszych inicjatyw UE w tej dziedzinie i w związku z tym wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia planowanych nowych propozycji, zwłaszcza tych dotyczących substancji psychotropowych i syntetycznych „dopalaczy”, które obecnie systematycznie zastępują tradycyjne narkotyki, takie jak heroina, i które ogólnie rozszerzają rynek.

5. Uwagi szczegółowe

5.1 EKES zauważa, że definicje „podmiotu gospodarczego” i „użytkownika” można uznać za pokrywające się (ponieważ wszystkie zainteresowane „podmioty gospodarcze” będą w pewnym momencie „posiadać substancję sklasyfikowaną”). Ponieważ jest oczywiste, że należy wprowadzić rozróżnienie między nimi, można to uczynić poprzez wstawienie zwrotu „która nie jest podmiotem gospodarczym, lecz” po sformułowaniu „osobę fizyczną lub prawną” w pierwszym wersie nowej lit. h) w art. 2.

⁽³⁾ COM(2011) 689 final, opinia EKES-u: Dz.U. C 229 z 31.7.2012, s. 85.

5.2 Należy również określić, że odnosi się to konkretnie do użytkowników mających osobowość prawną i prowadzących działalność w UE. Sprzedaż i/lub dostawy do użytkowników poza UE są objęte odrębnym aktem prawnym. Aby zapewnić sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego, należy także wyjaśnić między państwami członkowskimi kwestię ustalenia wymaganego miejsca rejestracji podmiotu gospodarczego i użytkownika – na przykład w miejscu siedziby podmiotu gospodarczego lub użytkownika czy też w miejscu wprowadzania produktu (bezwodnika octowego) do obrotu.

5.3 Wymóg rejestracji przez użytkowników końcowych po raz pierwszy może doprowadzić do krótkotrwałego zakłócenia legalnego handlu. Można je ograniczyć do minimum dzięki aktywnemu informowaniu przez podmioty gospodarcze lub dystrybutorów w ciągu 18 miesięcy przewidzianych w okresie przejściowym, najlepiej w oparciu o jasne i odpowiednio sformułowane wytyczne opublikowane przez właściwe organy państw członkowskich. Istniejące wytyczne dla podmiotów gospodarczych stanowią doskonały wzór takich informacji. W momencie rejestracji należy jasno poinformować użytkowników końcowych o celu i korzyściach rejestracji, tak by uświadomić im oraz podmiotom gospodarczym możliwość i ryzyko nielegalnego wykorzystywania, dzięki czemu będą oni w stanie lepiej przyczynić się do ich zminimalizowania. Właściwe organy powinny mieć prawo dostępu zarówno na teren zakładu użytkowników końcowych, jak i podmiotów gospodarczych.

5.4 EKES popiera propozycję Komisji, zgodnie z którą należy zwolnić mikroprzedsiębiorstwa z wszelkich obowiązków wnoszenia opłat rejestracyjnych, ponieważ kluczowe znaczenie ma nie tylko utrzymanie legalnego handlu (dla dobra mikroprzedsiębiorstw i osób w nich zatrudnionych), lecz również możliwie jak największe zrozumienie i wdrożenie środków kontroli. Z uwagi na to, że ilości wymagane do zastosowań nielegalnych są stosunkowo niewielkie, mniejsi użytkownicy są prawdopodobnie najbardziej narażeni na oferty, na których zignorowanie ich zdaniem nie mogą sobie pozwolić. Z tego

względu dobre informacje na temat przestrzegania prawa, w formie drukowanej i elektronicznej oraz we wszystkich językach lokalnych, będą miały zasadnicze znaczenie.

5.5 EKES zauważa, że wymogi dotyczące sprawozdawczości i innego informowania o substancjach niesklasyfikowanych odzwierciedlają ich dobrowolny charakter, tzn. państwa członkowskie raczej „mogą” niż „muszą” trzymać się zaproponowanych procedur. Z pewnością nie jest to idealne rozwiązanie dla ochrony rynku wewnętrznego, ale może być lepsze niż dodawanie kolejnych substancji do wykazu już zidentyfikowanych prekursorów priorytetowych. Z tego względu wszystkie zainteresowane strony powinny uważnie śledzić sytuację.

5.6 Wreszcie, w odniesieniu do zaproponowanej europejskiej bazy danych, EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycję i zdecydowanie popiera jej realizację, jedynie z tym zastrzeżeniem, że należy zapewnić odpowiednie zasoby służące jej aktualizacji w dłuższym okresie i stosowaniu przez wszystkie zainteresowane strony, a także zaprojektować ją tak, by przynosiła efekty, a nie tylko zbierała nieaktualne lub częściowe dane. Równie istotna będzie jakość i ilość gromadzonych danych. Zasadnicze znaczenie będzie tu miało nieustanne wsparcie dla organów porządku publicznego w państwach członkowskich.

5.7 Oczywiście należy ograniczyć dostęp do tych danych wyłącznie do podmiotów zdecydowanie i trwale zaangażowanych w legalny handel – przypuszczalnie zarejestrowanych w bazie danych. Aby zachować rynek wewnętrzny i zminimalizować koszty, należy, w miarę możliwości, ujednoclić we wszystkich państwach członkowskich wymogi dotyczące przekazywanych danych dla podmiotów gospodarczych, dystrybutorów, przedsiębiorstw handlowych i użytkowników końcowych. Nie powinno to jednak stać w sprzeczności z najważniejszym celem wniosku, a mianowicie zidentyfikowaniem i ograniczeniem nielegalnego rozpowszechniania prekursorów narkotykowych oraz ujęciem zajmujących się nim osób.

Bruksela, 16 stycznia 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON